

Αποτελέσματα της ανασκαφικής έρευνας στους Φιλίππους 2025

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Η ανασκαφική έρευνα που πραγματοποιεί η ομάδα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου στους Φιλίππους, συνεχίστηκε το καλοκαίρι του 2025. Η ανασκαφική έρευνα ξεκίνησε με την ολοκλήρωση της ανασκαφής στη στοά που βρίσκεται στη νησίδα 7, νότια του νότιου decumanus - κύριου οδικού άξονα της πόλης. Στο νότιο τοίχο της στοάς αποκαλύφθηκε θύρα, με σωζόμενο *in situ* μαρμάρινο κατώφλι.

Η ανασκαφή συνεχίστηκε ανατολικά του νότιου decumanus. Εντοπίστηκε η συνέχεια της μαρμαροστρωμένης οδού, καθώς και το ανατολικό τμήμα του cardo, του κάθετου δρόμου, ο οποίος ορίζει το ανατολικό όριο της νησίδας 7. Ανατολικά του cardo εντοπίστηκαν δυο χώροι από την επόμενη, στα ανατολικά, οικοδομική

νησίδα. Η έρευνα επικεντρώθηκε στην πλήρη αποκάλυψη του κρηναίου οικοδομήματος, που εντοπίζεται στο σημείο όπου συγκλίνουν οι δύο κύριες οδοί (βόρειος και νότιος deumanus). Φέτος εντοπίστηκε το σύνολο της επιφάνειας, την οποία καταλάμβανε το κρηναίο οικοδόμημα. Αποκαλύφθηκε, επιπλέον, μέρος της μαρμαρόστρωσης της πλατείας, η οποία διαμορφώθηκε στο σημείο σύγκλισης των δύο οδών. Εντοπίστηκαν πλήθος μαρμάρινων ανάγλυφων μελών, που διαμόρφωναν τα σημεία παροχής νερού: πρόκειται για μαρμάρινα καμπύλα θωράκια, που ενώνονταν σε κογχωτή διάταξη. Κατέστη δυνατή η επανατοποθέτηση δύο τεμαχίων στην αρχική τους θέση, πλαισιώνοντας το θωράκιο που σώζεται κατά χώραν.

Τα φετινά ευρήματα της ανασκαφής είναι, κυρίως, κεραμική, χάλκινα νομίσματα, μετάλλινα αντικείμενα και μια ακέραια μαρμάρινη λεκανίδα. Βρέθηκαν, επίσης, δύο θραύσματα επιγραφών σε λατινική γραφή. Οι επιγραφές κοσμούσαν το επιστύλιο, πιθανώς του κρηναίου, και αναφέρονται σε αυτό. Η πρώτη επιγραφή διασώζει, σε μια σειρά με κεφαλαία γράμματα, το εξής: PHILIP. Η δεύτερη επιγραφή σώζεται σε δυο σειρές, σε λατινική γραφή και κεφαλαία γράμματα: στην πρώτη σειρά σώζεται το εξής P·NYMP και στη δεύτερη σειρά REI·PVB.

Άποψη του κρηναίου οικοδομήματος. Λήψη από Β

Κατά την ανασκαφή του νότιου decumanus εντοπίστηκε, σε πολύ καλή κατάσταση, τμήμα μαρμάρινου λέοντα μεγάλων διαστάσεων. Συγκεκριμένα, σώζεται ακέραια η κεφαλή του, με την πλούσια κόμη του, και τμήμα του λαιμού και του σώματός του. Η κεφαλή είναι στραμμένη προς τη δεξιά πλευρά του. Τα χαρακτηριστικά της κεφαλής του λέοντα σώζονται σε άριστη κατάσταση.

Ο μαρμάρινος λέοντας αποτελεί το τελευταίο εντυπωσιακό γλυπτό που εντοπίστηκε, από όσα κοσμούσαν την κρήνη. Αν και πιθανώς εντάσσεται στην αυτοκρατορική εποχή, φαίνεται να μη συνανήκει με κανένα από τα γλυπτά που αποκαλύφθηκαν τις προηγούμενες χρονιές. Η παρατήρηση αυτή ενισχύει την εντύπωση ότι η κρήνη, αν και αποτελούμενη από αρχιτεκτονικά στοιχεία ρωμαϊκής περιόδου (όπως δείχνουν και οι λατινικές επιγραφές στα αρχιτεκτονικά μέλη) και γλυπτά της ίδιας εποχής, έχει αναμορφωθεί και διακοσμηθεί με μία συλλογή

ετερόκλητων, μεταξύ τους, στοιχείων. Η πρακτική αυτή ταιριάζει καλύτερα με μια περίοδο ιστορικισμού, στις αρχές της μέσης βυζαντινής περιόδου, χρονολόγηση η οποία ενισχύεται από σημαντικά κατασκευαστικά στοιχεία της κρήνης, αλλά και το γεγονός ότι έχει στηθεί πάνω από τις πλάκες του χώρου σύγκλισης των δύο οδών. Το σημείο αυτό των δύο οδών είναι βέβαιο ότι έχει αναμορφωθεί κατά τον πρώιμο μεσαίωνα. Την ίδια εικόνα έχουμε και από το σύνολο των κινητών ευρημάτων.

Διευθύντρια της ανασκαφής είναι η ομότιμη καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας Ναταλία Πούλου και άμεσοι συνεργάτες ο αναπληρωτής καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας Αναστάσιος Τάντσης, καθώς και ο ομότιμος καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας Αριστοτέλης Μέντζος. Μέλη της ομάδας της ανασκαφής είναι οι υποψήφιοι διδάκτορες Βυζαντινής Αρχαιολογίας του ΑΠΘ Νικόλαος Θεοδωρίδης και Κωνσταντίνος - Μιχαήλ Γκανάτσας. Στην ανασκαφή συμμετείχαν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας του ΑΠΘ, μια προπτυχιακή φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής του ΑΠΘ και μια προπτυχιακή φοιτήτρια Αρχαιολογίας από το Πανεπιστήμιο Université Paris-Nanterre της Γαλλίας.

Η ανασκαφή χρηματοδοτήθηκε με χορηγία από την εταιρεία RAYCAP.

Άποψη του νοτιοανατολικού τμήματος της ανασκαφής. Λήψη από Α

Άποψη του χώρου με το μαρμάρινο κατώφλι. Νησίδα 7. Λήψη από Α

Γενική λήψη της ανασκαφής μετά το πέρας των εργασιών. Λήψη από Α

Γενική λήψη της ανασκαφής μετά το πέρας των εργασιών. Λήψη από Ν

Επανατοποθετημένα μαρμάρινα μέλη μαζί με το κατά χώραν μαρμάρινο μέλος του κρηναίου οικοδομήματος.

Επιγραφή

Επιγραφή